Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

P9_TA(2020)0227

Μεγιστοποίηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με τη μεγιστοποίηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ (2020/2070(INI))

(2021/C 385/08)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 194,

— έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος διακηρύχθηκε από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη, που πραγματοποιήθηκε στο Γκέτεμποργκ στις 17 Νοεμβρίου 2017,

— έχοντας υπόψη τη συμφωνία που συνήφθη κατά την 21η Διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP21) στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (Συμφωνία του Παρισιού),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2018, με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους — Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία» (COM(2018)0773),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη» (COM(2020)0102),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη» (COM(2020)0098),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, με τίτλο «Χάρτης Πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» (COM(2011)0571) και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των προϊόντων που αναφέρεται σε αυτή,

— έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 11/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 28ης Απριλίου 2020, με τίτλο: «Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων: επιβεβλημένη η μεγαλύτερη εστίαση στην οικονομική αποδοτικότητα»,

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2019,

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2019, σχετικά με το μέλλον των ενεργειακών συστημάτων στην Ενεργειακή Ένωση για την εξασφάλιση της ενεργειακής μετάβασης και της επίτευξης των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα, με χρονικό ορίζοντα το 2030 και μετέπειτα,

— έχοντας υπόψη το Σύμφωνο του Άμστερνταμ για το Αστικό Θεματολόγιο για την ΕΕ, το οποίο συμφωνήθηκε κατά την άτυπη σύνοδο των υπουργών της ΕΕ που είναι αρμόδιοι για αστικά θέματα, στις 30 Μαΐου 2016,

— έχοντας υπόψη τον Χάρτη της Λειψίας για τις βιώσιμες ευρωπαϊκές πόλεις, ο οποίος εγκρίθηκε στην άτυπη σύνοδο των υπουργών της ΕΕ που είναι αρμόδιοι για την αστική ανάπτυξη, στις 24 και 25 Μαΐου 2007,

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση ([1]),

([1]) ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 210.

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση ([2]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ([3]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ ([5]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ([6]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας προϊόντων του τομέα των δομικών κατασκευών και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([7]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας ([8]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων ([9]),

— έχοντας υπόψη την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας ([10]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ([11]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης ([12]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την κλιματική αλλαγή — ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία, με βάση τη Συμφωνία του Παρισιού ([13]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2018 σχετικά με την ανάπτυξη των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση: ώρα για δράση ([14]),

---

([2]) ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75.
([3]) ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82.
([4]) ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1.
([5]) ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125.
([6]) ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54.
([7]) ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5.
([8]) ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.
([9]) ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.
([10]) ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.
([11]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.
([12]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0078.
([13]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0217.
([14]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0438.

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Φεβρουαρίου 2018 σχετικά με την επιτάχυνση της καινοτομίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας ([15]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Σεπτεμβρίου 2016 με θέμα «Προς τον ανασχεδιασμό της αγοράς ενέργειας» ([16]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με μια στρατηγική της ΕΕ για τη θέρμανση και την ψύξη ([17]),

— έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A9-0134/2020),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κτίρια ευθύνονται για το 40 % περίπου της κατανάλωσης ενέργειας και για το 36 % των εκπομπών CO_2 στην ΕΕ και, επομένως, η ριζική ανακαίνισή τους, περιλαμβανομένης της σταδιακής ριζικής ανακαίνισής τους, είναι κρίσιμης σημασίας για την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κατασκευαστικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος καταναλωτής ενέργειας στην ΕΕ, και ότι το 97 % του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ δεν είναι ενεργειακά αποδοτικό, δεδομένου ότι μόνο το 0,2 % των κτιρίων κατοικιών της ΕΕ υφίστανται ριζικές ανακαινίσεις, περιλαμβανομένων των σταδιακών ριζικών ανακαινίσεων, κάθε χρόνο, και λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από το 94 % των σημερινών κτιρίων θα εξακολουθούν να υπάρχουν το 2050, και ότι το μεγαλύτερο μέρος των κατοικιών, των σχολείων και των γραφείων που θα χρησιμοποιούμε τότε έχουν ήδη κατασκευαστεί·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέρμανση χώρων και νερού ευθύνεται για περίπου το 80 % της κατανάλωσης ενέργειας των νοικοκυριών, καθώς το ήμισυ των κτιρίων της ΕΕ διαθέτουν ατομικούς λέβητες που εγκαταστάθηκαν πριν από το 1992, με απόδοση της τάξης του 60 % ή λιγότερο, και ότι το 22 % των ατομικών λεβήτων αερίου, το 34 % των ηλεκτρικών θερμοσιφώνων, το 47 % των λεβήτων πετρελαίου και το 58 % των λεβήτων άνθρακα έχουν ηλικία μεγαλύτερη από την τεχνική διάρκεια ζωής τους·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση των ποσοστών ανακαίνισης σε σχεδόν 3 % και η ανακαίνιση 210 εκατομμυρίων υφιστάμενων κτιρίων θα μπορούσε να δημιουργήσει έως και 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας ([18]) στον κατασκευαστικό τομέα, ο οποίος αντιπροσωπεύει περίπου το 9 % του ΑΕγχΠ της Ένωσης και αποτελεί σημαντικό μέρος της στρατηγικής ανάκαμψης μετά την κρίση COVID-19, και θα μπορούσε να συμβάλει σε μια καθαρή οικονομία ως μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Παρατηρητήριο του Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ (BSO) διαδραματίζει βασικό ρόλο στην παρακολούθηση και τη βελτίωση της συνολικής ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων στην ΕΕ μέσω δεδομένων τα οποία είναι αξιόπιστα, συνεκτικά και εύκολα συγκρίσιμα·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποιότητα ζωής όλων των πολιτών μπορεί να βελτιωθεί με τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ και, συνεπώς, η κύρια πρόκληση είναι να ελαφρυνθεί ο φόρτος των 50 εκατομμυρίων νοικοκυριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση που εκτιμάται ότι αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια, να μειωθούν οι λογαριασμοί ενέργειας και να επιτευχθεί άνετη, οικονομικά προσιτή και ενεργειακά αποδοτική στέγαση για όλους·

([15]) ΕΕ C 463 της 21.12.2018, σ. 10.
([16]) ΕΕ C 204 της 13.6.2018, σ. 23.
([17]) ΕΕ C 204 της 13.6.2018, σ. 35.
([18]) Ürge-Vorsatz, Diana, Tirado-Herrero, Sergio, Fegyverneky, Sándor, Arena, Daniele, Butcher, Andrew και Telegdy, Almos, *Employment Impacts of a Large-Scale Deep Building Energy Retrofit Programme in Hungary,* 2010· Janssen, Rod και Staniaszek, Dan, *How Many Jobs? A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings,* The Energy Efficiency Industrial Forum, 2012.

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), οι άνθρωποι δαπανούν περίπου το 90 % του χρόνου τους σε εσωτερικούς χώρους, μέσα σε οικιστικά και μη οικιστικά κτίρια, και πάνω από μισό εκατομμύριο Ευρωπαίοι πεθαίνουν πρόωρα κάθε χρόνο λόγω της κακής ποιότητας του αέρα των εσωτερικών χώρων ([19])· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σωστός αερισμός με το άνοιγμα παραθύρων βελτιώνει την ποιότητα του αέρα στα σπίτια, και επίσης παρέχει φυσικό φως, καθιστώντας τις κατοικίες πιο υγιεινές, ζήτημα που έχει καταστεί κεντρικό, ιδίως κατά την τρέχουσα κρίση της νόσου COVID-19·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ζήτησε «την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση (EED) και της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (EEBD), σύμφωνα με την αυξημένη φιλοδοξία της ΕΕ για το κλίμα, και την ενίσχυση της εφαρμογής τους μέσω δεσμευτικών εθνικών στόχων» ([20])·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται περισσότερα από 282 δισεκατομμύρια EUR ως επένδυση στην ανακαίνιση του ευρωπαϊκού κτιριακού αποθέματος, καθώς και ένας έξυπνος συνδυασμός της αυστηρής εφαρμογής των υφιστάμενων πολιτικών, νέων πρωτοβουλιών πολιτικής για τη σταδιακή κατάργηση των κτιρίων με τη χειρότερη ενεργειακή απόδοση, πρόσθετων και κατάλληλων μηχανισμών χρηματοδότησης και επενδύσεων σε καινοτόμες λύσεις, ώστε να επιτευχθεί ένα ενεργειακά αποδοτικό κτιριακό απόθεμα, καθώς και ο στόχος ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ολοκληρωμένα προγράμματα ανακαίνισης (ΟΠΑ) έχουν στόχο να είναι ολιστικά, δίνοντας προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση, καθώς και να δίνουν έμφαση στα ευρύτερα οικοσυστήματα της γειτονιάς, να περιλαμβάνουν υψηλούς στόχους μείωσης της ενέργειας για τα επιμέρους κτίρια, να βασίζονται σε βέλτιστες πρακτικές και ερμηνεύονται ως αποτελούμενα από τρεις βασικούς πυλώνες:

α) κατασκευαστική τυπολογία και οικοδομικά υλικά, τα οποία απαιτούν ενδελεχή γνώση της ηλικίας, της χρήσης και της μεθόδου κατασκευής των κτιρίων και των δυνατοτήτων εξοικονόμησης ενέργειας που αντιπροσωπεύουν, καθώς και περιγραφή των τύπων των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν καθ' όλη τη διάρκεια μιας ανακαίνισης, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεών τους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους·

β) παροχή βιώσιμων πηγών ενέργειας και πρόσβαση σε αυτές, δηλαδή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας επί τόπου και σε κοντινή απόσταση, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης ή της χρήσης των δυνατοτήτων αποθήκευσης θερμότητας των κτιρίων, υπηρεσιών επικοινωνίας μεταξύ οχήματος και οποιουδήποτε άλλου συστήματος και άλλων επιλογών ευελιξίας που επιτρέπουν την ολοκλήρωση του τομέα·

γ) οφέλη για την κοινότητα/κοινωνία, δηλαδή ένταξη των τοπικών κοινοτήτων σε όλα τα έργα και τα προγράμματα ενεργειακής ανακαίνισης με στόχο την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η ενεργειακή φτώχεια, η έλλειψη τεχνικών και/ή οικονομικών πόρων και τα κενά ενημέρωσης·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή αυτής της προσέγγισης τριών πυλώνων εξασφαλίζει ότι τα ΟΠΑ σχεδιάζονται και εφαρμόζονται κατά τρόπο που δίνει έμφαση στα ευρύτερα οφέλη που μπορούν να προκύψουν μέσω των ενεργειακών ανακαινίσεων για τους ανθρώπους και τις κοινότητες, όπως είναι η ενεργειακή απόδοση, η ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα, η βιωσιμότητα, η κοινωνική ένταξη και η προσβασιμότητα·

Γειτονιές και κοινότητες

1. επισημαίνει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι γειτονιές, οι κοινότητες, καθώς και άλλοι φορείς, όπως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και οι ΜΜΕ στα ολοκληρωμένα προγράμματα ανακαίνισης (ΟΠΑ), ως μια ολιστική προσέγγιση για την ανακαίνιση προκειμένου να επιτευχθεί ένας κλιματικά ουδέτερος κατασκευαστικός τομέας με υψηλή ενεργειακή απόδοση έως το 2050, σύμφωνα με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΟΕΑΚ)·

2. απαιτεί οι κατασκευαστικές πολιτικές και οι πολιτικές ανακαίνισης να είναι ολιστικές και πολυδεκτικές, να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα, να περιλαμβάνουν ΟΠΑ που ενσωματώνουν τις τοπικές αξιακές αλυσίδες, τις κοινωνικές υπηρεσίες και την οικονομική προσιτότητα, την ευφυή ετοιμότητα, κατάλληλη και υγιεινή ποιότητα του εσωτερικού κλίματος και

([19]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας: «*Over half a million premature deaths annually in the European Region attributable to household and ambient air pollution*» (Πάνω από μισό εκατομμύριο πρόωροι θάνατοι ετησίως στον ευρωπαϊκό χώρο αποδίδονται στη ρύπανση του οικιακού και του ατμοσφαιρικού αέρα), 2018.

([20]) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, (Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005).

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

περιβάλλοντος, την κινητικότητα, τις τεχνικές, βιομηχανικές και ενεργειακά αποδοτικές λειτουργίες των κτιρίων, και να καθιστούν δυνατή την επιτόπια ή σε κοντινή απόσταση παραγωγή και ανταλλαγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης, καθώς και να χρησιμοποιούν την πλεονάζουσα θερμότητα και ψύξη από κοντινές βιομηχανικές εγκαταστάσεις, τοπικά συστήματα μεταφορών ή υδάτινες οδούς στις περιπτώσεις που αυτή η επιλογή είναι βιώσιμη·

3. τονίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι πολίτες στην ανακαίνιση του αποθέματος οικιστικών κτιρίων, καθώς και ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθούν αποδοτικά εργαλεία και βέλτιστες πρακτικές και να καταστούν διαθέσιμες σε τοπικό επίπεδο όλες οι πιθανές πληροφορίες και γνώσεις, συμπεριλαμβανομένων ευκαιριών που σχετίζονται με τεχνολογίες (π.χ. έξυπνοι μετρητές)· αναγνωρίζει περαιτέρω την ώθηση που παρέχουν οι ενεργειακές κοινότητες μέσω της συσπείρωσης των πολιτών, της ενημέρωσής τους και της εξασφάλισης της συνεργασίας τους για την έναρξη των δικών τους ανακαινίσεων και/ή την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, και ζητεί μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων πολιτικής για τη διεύρυνση αυτών των προσεγγίσεων·

4. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο του εξευγενισμού γειτονιών και των εξώσεων λόγω ανακαίνισης, καθώς και τις ανισότητες μεταξύ των φύλων και την κατάσταση των ευάλωτων πολιτών· θεωρεί ότι μια κοινοτική προσέγγιση, πέραν των διασφαλίσεων σε ρυθμιστικό επίπεδο, θα μπορούσε να διαφυλάξει τις υφιστάμενες κοινότητες, καθώς και να δημιουργήσει κίνητρα τα οποία είναι ουσιαστικής σημασίας για τη μεγιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης και τη μόχλευση των αναγκαίων ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να υποστηριχθούν οι πιο ευάλωτοι πολίτες μέσω της παροχής σε αυτούς της δυνατότητας πρόσβασης σε αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, άνεση και υγεία, και επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο της κοινωνικής στέγασης·

5. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ιδιοκτησία κτιρίων, οι νόμοι για τις μισθώσεις και ο αριθμός των ιδιοκτητών και των ενοικιαστών, καθώς και οι επενδυτικές ευκαιρίες και τα καθεστώτα στήριξης της στέγασης, οι καιρικές συνθήκες και τα συστήματα ενέργειας διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών· πιστεύει ότι μια στρατηγική «κύματος ανακαινίσεων» πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα και με τα ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα· υπογραμμίζει ιδίως ότι οι ανακαινίσεις δεν θα πρέπει να οδηγούν σε δυσβάσταχτη επιβάρυνση του κόστους ενοικίασης για τους ενοικιαστές·

6. υπογραμμίζει ότι η ενεργειακή φτώχεια αποτελεί εκτεταμένο πρόβλημα στην Ένωση, καθώς εκτιμάται ότι πλήττει έως και 50 εκατομμύρια νοικοκυριά ([21])· πιστεύει ότι ένας από τους βασικούς στόχους του κύματος ανακαίνισης και των επικείμενων σχετικών πρωτοβουλιών θα πρέπει να είναι η εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας και η διασφάλιση υγιεινών και ασφαλών συνθηκών διαβίωσης για όλους· επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ανακαίνιση σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και τονίζει ότι είναι σημαντική η έγκριση μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας, η προώθηση ενεργειακά αποδοτικών καταναλωτικών συνηθειών και η αλλαγή συμπεριφοράς· τονίζει ότι ο δημόσιος τομέας πρέπει να έχει ηγετικό ρόλο στον τομέα αυτό·

7. επισημαίνει ότι σημειώνουν αμέσως επιτυχία οι μονοαπευθυντικές λύσεις για την ενεργειακή ανακαίνιση των κτιρίων, ως διαφανή και προσβάσιμα συμβουλευτικά εργαλεία για τον πελάτη, καθώς ενισχύουν τη συγκέντρωση έργων και μοντέλων που μπορούν να αναπαραχθούν, την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη χρηματοδότηση από τρίτους, τον συντονισμό των ανακαινίσεων και την πλαισίωσή τους με άλλες δράσεις, καθώς και την εξασφάλιση της ανάπτυξης των δημοτικών ικανοτήτων, και την ενεργό συμμετοχή των τοπικών φορέων, όπως είναι οι ενεργειακές κοινότητες, οι οργανώσεις καταναλωτών, οι τοπικές επιχειρηματικές ενώσεις, μεταξύ άλλων από τον κατασκευαστικό τομέα, και οι στεγαστικοί συνεταιρισμοί καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας·

8. υπενθυμίζει ότι απαιτούνται προσπάθειες τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα για την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά το υπάρχον κτιριακό απόθεμα· υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαίο όχι μόνο να δημιουργηθούν αλλά και να διατηρηθούν οι μονοαπευθυντικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, με σκοπό τη συνεχή τροφοδότηση της αγοράς με δεξαμενή έργων, συμπεριλαμβανομένων έργων μικρότερης κλίμακας· πιστεύει ότι η δημιουργία μιας μονοαπευθυντικής λύσης σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο θα παράσχει καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς μηχανισμούς·

9. επικροτεί την πρόταση σχετικά με τις ανοικτές πλατφόρμες που διατυπώθηκε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας· τονίζει ότι οι εν λόγω πλατφόρμες πρέπει να είναι διαφανείς, πολυεπίπεδες και πολυδεκτικές, να καλύπτουν ευρύ φάσμα συμφεροντούχων και να καθιστούν δυνατή την αντιμετώπιση του κατακερματισμού του κατασκευαστικού τομέα· υπενθυμίζει ότι οι πλατφόρμες πρέπει να εξυπηρετούν τον στόχο για επίτευξη ενός κτιριακού δυναμικού με υψηλή ενεργειακή απόδοση και χωρίς ανθρακούχες εκπομπές έως το 2050, και πιστεύει ότι θα πρέπει να αποτελέσουν εργαλείο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια για τις ανακαινίσεις και να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των πολιτών με σκοπό την επίτευξη συναίνεσης με βάση τις ανάγκες της κοινότητας·

([21]) Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640).

10. υπογραμμίζει ότι οι περιφερειακές πλατφόρμες θα πρέπει να θέτουν μετρήσιμους στόχους, να εργάζονται βάσει χαρτών πορείας και να πραγματοποιούν τακτικές ανταλλαγές στοιχείων με τις υπάρχουσες πλατφόρμες συντονισμένης δράσης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση (ΟΕΑ), της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΟΕΑΚ) και της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) ([22]), καθώς και με υπάρχοντες οργανισμούς και φορείς στα κράτη μέλη, με στόχο τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπού τους· είναι πεπεισμένο ότι οι πλατφόρμες αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης κτιρίων και για την υποστήριξη των κρατών μελών στην εκτέλεση των οικείων μακροπρόθεσμων στρατηγικών ανακαίνισης·

11. λαμβάνει υπό σημείωση τον νέο Χάρτη της Λειψίας που πρόκειται να εγκριθεί κατά τη διάρκεια της γερμανικής Προεδρίας και συμμερίζεται την άποψη ότι οι πόλεις διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη δραστική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης· θεωρεί ότι η ανακαίνιση των κτιρίων θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην επίτευξη αυτών των στόχων, ενώ παράλληλα θα προαγάγει δίκαιες, οικολογικές και παραγωγικές πόλεις μέσω ανθεκτικών γειτονιών· καλεί τη γερμανική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι οι πόλεις διαθέτουν τους απαραίτητους και άμεσα προσβάσιμους χρηματοδοτικούς πόρους για μέτρα ανακαίνισης, ιδίως ενόψει της ανάγκης για οικονομική ανάκαμψη·

12. καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει μία πολιτική που θα διευκολύνει τα ΟΠΑ σε κοινοτικό και περιφερειακό επίπεδο στα κράτη μέλη, η οποία θα προβλέπει ριζικές ανακαινίσεις, συμπεριλαμβανομένων σταδιακών ριζικών ανακαινίσεων, και θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των κτιρίων με πολυδεκτικό και διαδραστικό τρόπο· τονίζει την ευκαιρία να εξασφαλιστούν περισσότερες λύσεις ανανεώσιμης ενέργειας που υλοποιούνται επί τόπου ή σε κοντινή απόσταση ή να ζητηθούν μηχανισμοί ανταπόκρισης μέσω των ΟΠΑ· καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις εργασίες όσον αφορά το Σύμφωνο των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια, καθώς και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για τις Πόλεις· επισημαίνει, εν προκειμένω, επίσης τη μείζονα σημασία του αστικού θεματολογίου και της αστικής εταιρικής σχέσης·

13. καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν στις οικείες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης τη δύναμη να αναπτύξουν ΟΠΑ σε επίπεδο γειτονιάς και κοινότητας, που θα θέτουν τους πολίτες στο επίκεντρο και θα συμφιλιώνουν κατάλληλα τις ανακαινίσεις με τη διατήρηση της απτής ευρωπαϊκής ιστορικής κληρονομιάς (μνημεία και κτίρια), και να απαιτούν από τις τοπικές αρχές να παρέχουν ανατροφοδότηση σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, καθώς και τις βέλτιστες πρακτικές για τον σχεδιασμό των μελλοντικών πολιτικών σε εθνικό επίπεδο·

14. καλεί τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο για την υπέρβαση των αποκλινόντων κινήτρων, για παράδειγμα μέσω της παροχής ακριβών πληροφοριών, κατάλληλων κινήτρων και της αποτελεσματικής επιβολής ([23]), και να λαμβάνουν επαρκώς υπόψη τις οικογένειες και τις κοινότητες που ζουν σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας μέσω ενός κανονιστικού πλαισίου, ώστε να αποφεύγονται οι εξώσεις λόγω ανακαίνισης· αυτό μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με τη θέσπιση της απαίτησης για διάθεση επαρκούς ποσοστού από το ριζικά ανακαινισμένο εμβαδόν ορόφου ενός κτιρίου στις εν λόγω οικογένειες ή κοινότητες, ή μέσω της απόδοσης προτεραιότητας, κατά τον σχεδιασμό των ΟΠΑ, σε κτίρια με υψηλότερη κατανάλωση ενέργειας ή τα οποία δημιουργούν περισσότερα ενεργειακά απόβλητα, και μέσω περιορισμών στις αυξήσεις ενοικίων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν περιορίζει την ικανότητα ανάληψης ανακαινίσεων ενεργειακής απόδοσης·

15. καλεί την Επιτροπή να συστήσει μια υπηρεσία υποστήριξης για τα έργα ανακαίνισης που υλοποιούνται από πολίτες, καθώς και να εκδώσει προς τα κράτη μέλη κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής όσον αφορά τις έννοιες του ευνοϊκού πλαισίου και των ίσων όρων ανταγωνισμού για τις ενεργειακές κοινότητες, έννοιες τις οποίες εισήγαγαν η οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ([24]) και η ΑΠΕ, ώστε να διασφαλίζεται η επιτυχής υλοποίηση και να αναγνωρίζονται πλήρως τα οφέλη των ενεργειακών έργων που υλοποιούνται από πολίτες·

16. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει αμέσως πλατφόρμες, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωσή της σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και να τις συμπεριλάβει στα ΟΠΑ ως βασική προτεραιότητα· τονίζει ότι τα ΟΠΑ θα πρέπει να συνοδεύονται από πρωτοβουλίες της ΕΕ που θα διαχέουν τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά την αναπαραγωγιμότητα των προγραμμάτων, τη διάδοση των ικανοτήτων, την ολοκλήρωση του τομέα, καθώς και διασφαλίσεις για τις κοινότητες που βρίσκονται σε κατάσταση ενεργειακής φτώχειας, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της ΟΕΑΚ·

([22]) Οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 210)· οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75)· οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

([23]) Castellazzi, L., Bertoldi, P., Economidou, M., *Overcoming the split incentive barrier in the building sectors: unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors*, Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2017, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101251/ldna28058enn.pdf

([24]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

Οικονομικά θέματα

17. επισημαίνει ότι οι αρχικές επενδυτικές δαπάνες, τα σύνθετα καθεστώτα χρηματοδότησης, τα αποκλίνοντα κίνητρα (δίλημμα ενοικιαστή-ιδιοκτήτη), οι μεσομακροπρόθεσμες περίοδοι απόσβεσης, οι κανονιστικοί και διοικητικοί φραγμοί, μεταξύ άλλων για κτίρια με πολλούς ιδιοκτήτες, ο σχεδιασμός της υφιστάμενης στήριξης, καθώς και η έλλειψη ενός προβλέψιμου πλαισίου μακροπρόθεσμης πολιτικής λειτουργούν ως σημαντικοί φραγμοί για τις επενδύσεις·

18. τονίζει ότι, στο πλαίσιο της ανάκαμψης μετά την πανδημία COVID-19 και του αντίκτυπού της στα δημόσια και ιδιωτικά οικονομικά, τα χρηματοδοτικά προγράμματα θα πρέπει να παρέχουν κίνητρα και να δίνουν προτεραιότητα στις ριζικές ανακαινίσεις, συμπεριλαμβανομένων των σταδιακών ριζικών ανακαινίσεων, με στόχο την επίτευξη των στόχων της κλιματικής ουδετερότητας για το 2050, με τη δημιουργία επαρκών κινήτρων καθώς και στόχων, για την επίτευξη ενός κτιριακού αποθέματος υψηλής ενεργειακής απόδοσης και απαλλαγμένου από ανθρακούχες εκπομπές· πιστεύει ότι αυτό αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου να θεωρούνται οι ανακαινίσεις κτιρίων βιώσιμες μακροπρόθεσμες επενδύσεις· υπογραμμίζει εν προκειμένω τον ρόλο των δεικτών οικονομικής αποδοτικότητας συμπεριλαμβανομένων των παράλληλων οφελών·

19. επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές και να περιγράφουν μετρήσιμες και στοχευμένες δράσεις, καθώς και να προωθούν την ίση πρόσβαση σε χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων για τα τμήματα του εθνικού κτιριακού αποθέματος με τις χειρότερες επιδόσεις, τους καταναλωτές που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, την κοινωνική στέγαση και τα νοικοκυριά που υπόκεινται σε διλήμματα αποκλινόντων κινήτρων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την οικονομική προσιτότητα·

20. τονίζει ότι οι ιδιοκτήτες κατοικιών, ιδίως όσοι έχουν χαμηλό εισόδημα και πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, οι οργανισμοί στέγασης και οι στεγαστικοί συνεταιρισμοί, οι πάροχοι δημόσιας στέγασης και οι τοπικές αρχές θα πρέπει να λάβουν στήριξη για να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα του κτιριακού αποθέματος και του δομημένου περιβάλλοντος στην κλιματική αλλαγή, για παράδειγμα, μέσω επιχορηγήσεων ή χρηματοδοτικών μέσων με βάση την προσθετικότητα της χρηματοδότησης από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), τους εθνικούς προϋπολογισμούς και πηγές του ιδιωτικού τομέα·

21. θεωρεί ότι απαιτείται να δοθεί προτεραιότητα στη χρηματοδότηση για ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης σε κάθε σχετικό ευρωπαϊκό ταμείο, καθώς και ισχυρός συντονισμός για την εξεύρεση συνεργειών, τη διευκόλυνση της συνδυαστικής χρηματοδότησης, τη συνάθροιση έργων και τη δημιουργία δεξαμενών έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη απορρόφηση των κονδυλίων· ζητεί από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να διαθέσουν σημαντικούς πόρους για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την παροχή τεχνικής βοήθειας· υπογραμμίζει ότι απαιτούνται ενωσιακά κίνητρα αξίας τουλάχιστον 75 δισεκατομμυρίων EUR ετησίως, επιπλέον της διαρκούς και σταθερής χρηματοδότησης σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και των ιδιωτικών επενδύσεων, ώστε να εξασφαλιστούν ριζικές ανακαινίσεις για την επίτευξη ενός ιδιαίτερα ενεργειακώς αποδοτικού κτιριακού αποθέματος χωρίς ανθρακούχες εκπομπές έως το 2050· καλεί τους συννομοθέτες να εξασφαλίσουν την αναγκαία χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου για την ανάκαμψη της οικονομίας, μεταξύ άλλων για να βοηθηθούν εκείνα τα μέλη της κοινωνίας που θα ωφεληθούν περισσότερο από τις ανακαινίσεις·

22. εκφράζει την ικανοποίησή του για τα πορίσματα από τα οποία προκύπτει ότι υπάρχει πριμοδότηση τιμής για τα κτίρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης ([25]), η οποία εξασφαλίζει απόδοση των επενδύσεων στους ιδιοκτήτες κτιρίων, αλλά αναγνωρίζει την ανάγκη να μειωθεί εν γένει το κόστος στέγασης, κατασκευής και ανακαίνισης·

23. επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί επαρκής και απλή πρόσβαση σε πίστωση και χρηματοδότηση, έτσι ώστε να βοηθηθούν οι ΜΜΕ, οι κοινότητες και οι οικογένειες να πραγματοποιήσουν τις απαιτούμενες ανακαινίσεις στο υπάρχον κτιριακό απόθεμα·

24. επικροτεί τις διαθέσιμες δυνατότητες χρηματοδότησης για ανακαινίσεις κτιρίων, όπως τις πράσινες επιχορηγήσεις, τα φορολογικά κίνητρα και τα κίνητρα χορήγησης δανείων· αναγνωρίζει τον ρόλο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) στη χρηματοδότηση έργων ενεργειακής απόδοσης και στον καθορισμό της ενεργειακής απόδοσης ως ειδικού στόχου για την περιφερειακή ανάπτυξη την περίοδο 2021-2027· υπογραμμίζει τον ρόλο του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την παροχή δανείων, εγγυήσεων και χρηματοδοτικών μέσων, όπως είναι η ιδιωτική χρηματοδότηση για την ενεργειακή απόδοση (PF4EE) και ο μηχανισμός εγγύησης «Έξυπνη χρηματοδότηση για έξυπνα σπίτια», καθώς και το πρόγραμμα InvestEU, που επιτρέπουν επίσης τη χρηματοδότηση έργων ανακαίνισης κοινωνικών κατοικιών·

([25]) Hyland, Marie, Lyons, Ronan, Lyons, Sean, *The value of domestic building energy efficiency — evidence from Ireland, Energy Economics*, τόμος 40, 2012· Mangold, Mikael, Österbring, Magnus, Wallbaum, Holger, Thuvander, Liane, Femenias, Paula, *Socio-economic impact of renovation and retrofitting of the Gothenburg building stock, Energy and Buildings*, τόμος 123, 2016.

25. επισημαίνει τις ορθές πρακτικές των κρατών μελών όπως τη χρήση των εσόδων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) και τη συνδυασμένη χρηματοδότηση, που εξασφαλίζουν ότι αναγνωρίζονται οι ανάγκες των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος και χρησιμοποιούν τα περιφερειακά ταμεία της ΕΕ για την παροχή εγγυήσεων και ανανεώσιμων κεφαλαίων· τονίζει ότι, στο πλαίσιο του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, είναι δυνατή η χρηματοδότηση της κατάρτισης στους τομείς της ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και της ενεργειακής απόδοσης και της αποδοτικής χρήσης των πόρων·

26. υπογραμμίζει την ανάγκη να αυξηθούν τα ποσοστά απορρόφησης των κονδυλίων με την άρση των φραγμών, ιδίως μέσω της παροχής τεχνικής βοήθειας, τη χρήση λιγότερο σύνθετων κριτηρίων και την απλούστευση της συνδυαστικής χρήσης με άλλα κονδύλια· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το μέγεθος των έργων βάσει του μηχανισμού για την Ευρωπαϊκή Υποστήριξη Τοπικής Ενέργειας (ELENA) παραμένει μεγάλο και ότι τα μικρότερα έργα και τα έργα που αφορούν κοινότητες χρήζουν περαιτέρω στήριξης και συγκέντρωσης· θεωρεί ότι ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για τις Πόλεις είναι ένας δυνητικά πολύ ισχυρός μηχανισμός στήριξης για την ανάπτυξη ΟΠΑ από τις πόλεις και θα πρέπει να συνεχιστεί και να υποστηρίξει επίσης μικρότερα έργα·

27. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των επιχορηγήσεων για την έρευνα και την καινοτομία· θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να παρέχεται συνεχής και σταθερή χρηματοδότηση για ΟΠΑ, τόσο από ευρωπαϊκές όσο και από εθνικές πηγές, χωρίς διακοπές που προκαλούνται από διαφορετικά μέτρα προγραμματισμού του προϋπολογισμού·

28. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα ΟΠΑ διαθέτουν κεφάλαια προκειμένου τα ευάλωτα νοικοκυριά και τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα να μπορούν να αντιμετωπίζουν την ενεργειακή φτώχεια, ζητήματα προσβασιμότητας, τεχνικά εμπόδια και εμπόδια σε επίπεδα υποδομών, πράγμα που θα τους επιτρέπει να ωφελούνται από επαρκή, υγιεινή και ενεργειακά αποδοτική στέγαση και να συμμετέχουν σε προγράμματα ανακαίνισης γειτονιών· ζητεί την ανάπτυξη και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα, όπως χρηματοδότηση με εξόφληση μετά την ολοκλήρωση των εργασιών (on-built financing) και σχετικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων ενυπόθηκων δανείων ενεργειακής απόδοσης, δανείων στο πλαίσιο του EuroPACE και δανείων στο πλαίσιο του έργου REnOnBill·

29. σημειώνει τον ρόλο τόσο των περιφερειακών αρχών όσο και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης μέσω δανείων του δημόσιου τομέα που θα παρέχουν κίνητρα στις εμπορικές τράπεζες, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως τις ΜΜΕ να πραγματοποιούν περαιτέρω επενδύσεις στην ανακαίνιση κτιρίων, για παράδειγμα μέσω δημόσιων εγγυήσεων πιστώσεων και καινοτόμων μεθόδων χρηματοδότησης·

30. αναγνωρίζει τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στις ανακαινίσεις νέα επιχειρηματικά μοντέλα όπως η σύναψη συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι ανακαινίσεις που υλοποιούνται από πολίτες, οι ενεργειακές κοινότητες και οι εταιρείες παροχής ενεργειακών υπηρεσιών και, συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση εκτός ισολογισμού για κοινωνικές κατοικίες, εταιρείες στέγασης και επιχειρηματικά πάρκα· υπογραμμίζει ότι είναι ανάγκη να συνδεθεί η ένταση της χρηματοδότησης με το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που επιτυγχάνεται, όπως απαιτείται από την ΟΕΑΚ, και προτείνει να προστεθεί μια πριμοδότηση για τα κτίρια με πλεόνασμα ενέργειας· προτρέπει την Επιτροπή να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής για τις σχετικές διατάξεις στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», και, συγκεκριμένα, να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό πλαίσιο με την πρόβλεψη της υποχρέωσης διενέργειας τακτικών διαβουλεύσεων για την κατανόηση των αναγκών της αγοράς, και να ενθαρρύνει τον συνδυασμό ιδιωτικών και δημόσιων κεφαλαίων, τη χρήση σαφών προτύπων για τις συμβάσεις και συγκεκριμένων διαδικασιών σύναψης συμβάσεων με περαιτέρω διευκρινίσεις για την ορθή λογιστική καταχώριση των δημόσιων επενδύσεων που σχετίζονται με έργα ενεργειακής απόδοσης·

31. καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει προς τα πάνω τους στόχους για την ενεργειακή απόδοση, όπως απαιτείται από την ΟΕΑ, αρχής γενομένης από την αύξηση του πρωταρχικού στόχου για το 2030 με βάση μια ορθή εκτίμηση επιπτώσεων και με προβλέψιμο τρόπο, και να προτείνει ελάχιστα ετήσια ποσοστά ανακαίνισης κτιρίων καθώς και μέτρα πολιτικής που θα εξασφαλίζουν ριζικές ανακαινίσεις, συμπεριλαμβανομένων των σταδιακών ριζικών ανακαινίσεων, οι οποίες θα παρέχουν οικονομικά εναύσματα και επενδυτική σταθερότητα·

32. καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να εξασφαλίσουν ότι τα αντίστοιχα κονδύλια του νέου ΠΔΠ δίνουν προτεραιότητα σε ειδικά ποσά για την ενεργειακή απόδοση και τις ανακαινίσεις κτιρίων, με σαφείς προϋποθέσεις και χρονοδιαγράμματα, συμπεριλαμβανομένης τεχνικής βοήθειας, έτσι ώστε να εξασφαλιστούν επαρκή ποσοστά απορρόφησης· επισημαίνει τη σημασία που έχουν οι εγγυήσεις της ΕΕ για τις επενδύσεις, ο συνδυασμός πηγών χρηματοδότησης, καθώς και οι συνιστώσες των επιχορηγήσεων, για την ενεργοποίηση ανακαινίσεων ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια κατοικιών· αναγνωρίζει τον ρόλο και την επιτυχία του μοντέλου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (το οποίο πρόκειται να αντικατασταθεί από το InvestEU)· ζητεί να δοθεί προτεραιότητα στη χρηματοδότηση για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων στο πλαίσιο του σκέλους για τη βιώσιμη υποδομή του InvestEU και τη δέσμευση ειδικών ποσών για την ενεργειακή απόδοση ως ειδικό στόχο για την περιφερειακή ανάπτυξη, ο οποίος πρέπει να αντικατοπτρίζεται στις αντίστοιχες συμφωνίες εταιρικής σχέσης των κρατών μελών που έχουν υπογραφεί με την Επιτροπή·

33. καλεί την Επιτροπή να άρει τα οικονομικά και μη οικονομικά εμπόδια στην αύξηση των ποσοστών απορρόφησης των περιφερειακών κονδυλίων που διατίθενται για ολοκληρωμένη ανακαίνιση κτιρίων έως το 2021·

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

34. ζητεί να ενισχυθεί η ικανότητα του μηχανισμού ELENA και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να παρέχουν προσαρμοσμένη και άμεση οικονομική και τεχνική βοήθεια στις τοπικές αρχές, καθώς και ειδική καθοδήγηση στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των σχεδίων ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19·

35. καλεί την Επιτροπή να μελετήσει κατά πόσον είναι σκόπιμο να διοχετεύονται έσοδα από το ΣΕΔΕ σε δράσεις ενεργειακής απόδοσης όπως ανακαινίσεις κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών διασφάλισης έναντι των διακυμάνσεων των τιμών, και να διατίθεται ένα τμήμα των εσόδων πλειστηριασμού σε επίπεδο ΕΕ· ζητεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τα εθνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να παρέχουν στήριξη στους φορείς υλοποίησης των έργων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου και να ορίσουν ένα σταθερό ποσοστό επιχορήγησης, ώστε οι ανακαινίσεις να καταστούν ελκυστικές και οικονομικά προσιτές για τους πολίτες·

36. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν ευέλικτα μοντέλα για συνέργειες μεταξύ των διαφορετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων και μηχανισμών χρηματοδότησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων· ζητεί, επιπλέον, σύμφωνα με την έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ([26]), να υιοθετηθεί μια προσέγγιση κόστους-αποτελεσματικότητας όσον αφορά τις ανακαινίσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων· ενθαρρύνει την ενδελεχή παρακολούθηση της οικονομικής αποδοτικότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων με βάση το κόστος ανά μονάδα CO_2 που εξοικονομείται· πιστεύει περαιτέρω ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει πως, κατά τη χορήγηση κεφαλαίων της ΕΕ για έργα ανακαίνισης, οι εθνικές διοικήσεις τηρούν τις αρχές της οικονομικής αποδοτικότητας για σκοπούς εξοικονόμησης ενέργειας·

37. καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει περαιτέρω τη χρήση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), όπως της PF4EE, που αφορούν έξυπνη και βιώσιμη χρηματοδότηση, και τον προσδιορισμό πιθανών ιδεών τοπικών επενδύσεων·

38. καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει τους ενωσιακούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, μεταξύ άλλων για τις επενδύσεις από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό πλαίσιο για μέτρα ενεργειακής απόδοσης και να προωθηθούν τα ΟΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης ή της ανακαίνισης συστημάτων τηλεθέρμανσης μέσω απλουστευμένων διαδικασιών και επαρκών κατώτατων ορίων, καθώς και προγράμματα για την απόσυρση συσκευών θέρμανσης που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα και μη αποδοτικών συσκευών, όταν αντικαθίστανται από μεμονωμένα ή συλλογικά συστήματα θέρμανσης που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή πλεονάζουσα θερμότητα· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι οποιαδήποτε αναθεώρηση των ενωσιακών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις πρέπει να συμβάλλει πρωτίστως στην ίση μεταχείριση και την ενίσχυση του ανταγωνισμού·

Κατασκευαστικές τεχνολογίες και οικοδομικά υλικά

39. επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να μειωθεί το κόστος, να επισπευσθεί η διάρκεια, η αποτελεσματικότητα, η αξιοπιστία και η ενσωμάτωση, να αυξηθούν τα ΟΠΑ με τη δημιουργία ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών ανακαίνισης, βιομηχανικώς παραγμένων, βιώσιμων προκατασκευασμένων στοιχείων, καθώς και με την αναγνώριση των δυνατοτήτων των υφιστάμενων τεχνολογιών για ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε οικοδομικά υλικά, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πολυλειτουργικά υλικά επένδυσης για την ανακαίνιση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος, και να προωθηθούν ανακαινίσεις εν σειρά και σε συνοικιακό επίπεδο· υπογραμμίζει τον ρόλο της προκατασκευής στοιχείων εκτός του κτιριακού χώρου για την επίσπευση, την κλίμακα και την οικονομική αποδοτικότητα των εργασιών· σημειώνει ότι στα κράτη μέλη υπάρχουν βέλτιστες πρακτικές για κτιριακές ανακαινίσεις σε διάφορα τμήματα των κτιρίων, οι οποίες πρέπει τώρα να αναπαραχθούν και να εφαρμοστούν σε μεγαλύτερη κλίμακα για την επίτευξη αποτελεσμάτων· τονίζει το όφελος από την αύξηση των ερευνητικών προσπαθειών στον εν λόγω τομέα·

40. τονίζει τη σημασία της ευελιξίας στην επιλογή των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται για ανακαινίσεις και κατασκευές· πιστεύει ότι όλες οι διαθέσιμες τεχνολογίες θα πρέπει να εφαρμόζονται στο πλαίσιο μιας προσέγγισης βασισμένης σε στόχους, προκειμένου να επιταχυνθεί η απαλλαγή του κτιριακού αποθέματος από τις ανθρακούχες εκπομπές· υπογραμμίζει ότι η χρήση ανανεώσιμης ενέργειας διαδραματίζει κρίσιμης σημασίας ρόλο στην εν λόγω απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές· τονίζει τη σημασία της απαλλαγής της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης από ανθρακούχες εκπομπές με ενσωματωμένη αποθήκευση για την αύξηση της σύνδεσης και της ολοκλήρωσης των ενεργειακών κοινοτήτων· καλεί, επομένως, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά και να παράσχουν κίνητρα για την πλήρη ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον κατασκευαστικό τομέα·

41. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α) για αποδοτικά δομικά υλικά και, λαμβανομένης υπόψη της κοινωνικής κατάστασης, ζητεί να υλοποιηθεί στις αγροτικές και τις απομακρυσμένες περιοχές ένα σύστημα θέρμανσης χαμηλού κόστους με βάση τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· επισημαίνει τη δανική βέλτιστη πρακτική που αφορά την απαλλαγή της θέρμανσης από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω κοινοτικών δικτύων τηλεθέρμανσης που τροφοδοτούνται με ηλιακή θερμότητα, αντλίες θερμότητας και βιομάζα·

([26]) Ειδική έκθεση 11/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 28ης Απριλίου 2020 με τίτλο «Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων: επιβεβλημένη η μεγαλύτερη εστίαση στην οικονομική αποδοτικότητα», https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=53483.

42. επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να ενημερώνονται οι καταναλωτές και να παρέχονται κίνητρα για την αντικατάσταση παλαιών, μη αποδοτικών τεχνολογιών θέρμανσης και ψύξης με σύγχρονες, υψηλής απόδοσης λύσεις ανανεώσιμης ενέργειας, ιδίως όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με αντικαταστάσεις, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι τα ορυκτά καύσιμα, ιδίως το φυσικό αέριο, διαδραματίζουν επί του παρόντος ρόλο στα συστήματα θέρμανσης των κτιρίων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν προγράμματα απόσυρσης σύμφωνα με την κυκλική οικονομία και να χρησιμοποιούν την επισήμανση και την παροχή συμβουλών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση κατά τους ελέγχους ρουτίνας με σκοπό την επίσπευση των αντικαταστάσεων· καλεί τα κράτη μέλη να καταρτίσουν χάρτη πορείας για να καταργήσουν σταδιακά τις τεχνολογίες θέρμανσης και ψύξης που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα στο πλαίσιο των ΕΣΕΚ τους·

43. επισημαίνει τον ηγετικό ρόλο της Ευρώπης στην κατασκευή ολοκληρωμένων φωτοβολταϊκών συστημάτων· προτείνει να αναγνωριστούν εν γένει οι τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ως βασική στρατηγική αξιακή αλυσίδα και προτείνει, επίσης, ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις οροφές των κτιρίων για το επικείμενο κύμα ανακαίνισης·

44. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ενσωματώνεται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση σε όλες τις πολιτικές και όλα τα μέτρα, μεταξύ άλλων για τη μείωση των ενεργειακών αναγκών για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό και τη χρήση ενέργειας για φωτισμό και αερισμό, ενώ η εναπομένουσα ζήτηση θα πρέπει να εξηλεκτρίζεται μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε συνδυασμό με αντλίες θερμότητας ή αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και σε σχέση με τη διαχείριση και ευελιξία φορτίου·

45. επισημαίνει την ανάγκη να αρθούν τα εμπόδια, να βελτιωθεί η πρόσβαση στο δίκτυο, καθώς και, μεταξύ άλλων, την ανάγκη για εναρμόνιση και απλούστευση των αδειών για τις ΜΜΕ, και υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαίο να σχεδιάζονται τα ΟΠΑ προκειμένου να επιτυγχάνονται συνέργειες, για παράδειγμα, όσον αφορά την προσβασιμότητα, την αντισεισμική προστασία και την πυρασφάλεια των κτιρίων, την ηλεκτροκίνηση (συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής τοποθέτησης καλωδίων και σημείων φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα), τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των κτιρίων στην κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας χώρων πρασίνου, πράσινων οροφών και τοίχων, που βελτιώνουν τη διαχείριση των υδάτων και συμβάλλουν στην αύξηση της αστικής βιοποικιλότητας·

46. υπενθυμίζει ότι τα ζητήματα πυρασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό, την επιλογή υλικών, την κατασκευή, την ανακαίνιση και τη λειτουργία κτιρίων για να βελτιωθούν η πρόληψη, η ανίχνευση, η πρώιμη καταστολή, η εκκένωση, ο σχηματισμός πυροδιαμερισμάτων, η δομική αντοχή και η πυρόσβεση, καθώς και οι σχετικές ικανότητες των επαγγελματιών που συμμετέχουν στον σχεδιασμό, την κατασκευή και την ανακαίνιση·

47. θεωρεί ότι τα ενεργειακώς αποδοτικά κτίρια θα πρέπει να είναι υγιεινά, οικονομικά προσιτά, ασφαλή και βιώσιμα· υπογραμμίζει τη σημασία που έχουν η ενσωματωμένη ενέργειας, η βιωσιμότητα των κτιρίων, η αποδοτική χρήση των πόρων, η θερμική άνεση, η βελτίωση της ποιότητας του αέρα, το υγιεινό κλίμα στους εσωτερικούς χώρους, καθώς και οι προσεγγίσεις κύκλου ζωής σύμφωνα με την κυκλική οικονομία, καθώς και την ανάγκη η στρατηγική για ένα βιώσιμο δομημένο περιβάλλον να υιοθετήσει μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι είναι σημαντική η συμπερίληψη παθητικών και φυσικών στοιχείων στον σχεδιασμό των κτιρίων και τις τεράστιες δυνατότητες για αξιοποίηση των εξωτερικών επιφανειών των κτιρίων, με τη μετατροπή του δομημένου περιβάλλοντος σε αποκεντρωμένο παραγωγό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με παράλληλη εξοικονόμηση εκτάσεων γης και τοπίου·

48. τονίζει ότι είναι αναγκαία η κατάλληλη διαχείριση και μείωση των αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις· σημειώνει ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν συστήματα συλλογής και επιστροφής, και εγκαταστάσεις διαλογής για να εξασφαλιστεί ο κατάλληλος και ασφαλής χειρισμός όλων των αποβλήτων από κατασκευές, καθώς και για την ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση των δομικών υλικών, για τον ασφαλή χειρισμό, την απομάκρυνση και την υποκατάσταση επικίνδυνων ουσιών στις ροές αποβλήτων, προκειμένου να προστατεύεται η υγεία των ενοίκων και των εργαζομένων, καθώς και το περιβάλλον· πιστεύει ότι θα πρέπει να θεσπιστεί ένα σύστημα επισήμανσης για την κυκλική οικονομία, με βάση περιβαλλοντικά πρότυπα και κριτήρια για τα υλικά σε σχέση με τη δυνατότητα εύκολης επανεισαγωγής τους στην αλυσίδα αξίας, με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας, στο οποίο θα λαμβάνεται ιδίως υπόψη ο ρόλος των δευτερογενών πρώτων υλών· σημειώνει ότι η υφιστάμενη προσέγγιση για την περιβαλλοντική δήλωση προϊόντος πρέπει να διευρυνθεί και ότι θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως βάση για την αξιολόγηση των κτιρίων, όπως το πλαίσιο Level(s)· καλεί την Επιτροπή να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για τα ζητήματα αυτά στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία και της στρατηγικής για ένα βιώσιμο δομημένο περιβάλλον·

49. τονίζει ότι οι πόλεις θα αντιμετωπίζουν όλο και συχνότερα υψηλότερες θερμοκρασίες κατά το καλοκαίρι, λόγω της κλιματικής αλλαγής· επισημαίνει, επιπλέον, τα πολλαπλά οφέλη των λύσεων πράσινων υποδομών όσον αφορά τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, της άνεσης και της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, τη σημαντική μείωση των ενεργειακών απαιτήσεων, τη συμβολή στην αποκατάσταση του κύκλου του νερού και τη στήριξη της αστικής βιοποικιλότητας, ενώ συμβάλλουν παράλληλα στις αρχές της κυκλικότητας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρέχουν κίνητρα για τη χρήση φυσικών δομικών υλικών με χαμηλή περιεκτικότητα σε άνθρακα, για την ανάπτυξη πράσινων οροφών και τοίχων, ψυχρών επιφανειών και άλλων παθητικών τεχνικών κατά τις σημαντικές ανακαινίσεις κτιρίων και την κατασκευή νέων κτιρίων· καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις παραμέτρους αυτές και να προωθήσει λύσεις πράσινων υποδομών και χαρακτηριστικά βιοποικιλότητας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για το κύμα ανακαινίσεων·

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

50. υπενθυμίζει ότι τα βιώσιμα δομικά υλικά, όπως η πιστοποιημένη ξυλεία, είναι ουσιώδους σημασίας για την επίτευξη κτιριακού αποθέματος μεγάλης διάρκειας με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές, και ότι η οικοδόμηση αποτελεί ευκαιρία για την αποθήκευση άνθρακα σε δομικά προϊόντα βιολογικής βάσης εντός των ορίων της βιώσιμης διαθεσιμότητας·

51. επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να επανεξεταστούν τα υφιστάμενα εναρμονισμένα πρότυπα προκειμένου να καλύπτουν τις επιδόσεις βιωσιμότητας των δομικών προϊόντων, που θα πρέπει να συνάδουν με την κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση για υπολογισμούς βάσει ολόκληρου του κύκλου ζωής των κτιρίων και με τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πρότυπα, π.χ. το ΕΝ 15978 για τα κτίρια και το ΕΝ 15804 για τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών· τονίζει ότι, κατά τον σχεδιασμό ανακαινίσεων, θα πρέπει να βελτιστοποιείται ο αντίκτυπος του κτιρίου στην κατανάλωση ενέργειας και το κλίμα καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του, σύμφωνα με τους στόχους της κυκλικής οικονομίας, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της κατασκευής, της χρήσης και του σχεδιασμού στην ανακυκλωσιμότητα, την ανακύκλωση των δομικών προϊόντων και των αποβλήτων, καθώς και τον εξοπλισμό που απαιτείται για την επισκευή· καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τα ζητήματα αυτά στο πλαίσιο της στρατηγικής για την κυκλική οικονομία και να αναθεωρήσει έως το 2021 τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 σχετικά με εναρμονισμένους όρους εμπορίας προϊόντων του τομέα των δομικών κατασκευών ([27]) για να επιτραπεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα και να ανταμειφθεί η τεχνολογική έρευνα και η καινοτομία που αποσκοπούν στην υποστήριξη της ανακαίνισης και την κατασκευή κτιρίων υψηλής ενεργειακής απόδοσης·

52. καλεί την Επιτροπή να εντοπίσει περαιτέρω βέλτιστες πρακτικές για τα ΟΠΑ, ώστε να καλύπτονται επίσης τα κτίρια ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς· αναγνωρίζει την ιδιαιτερότητα και την ευπάθεια των κτιρίων πολιτιστικής κληρονομιάς και πιστεύει ότι, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, η προστασία του κτιρίου και η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης μπορούν να συνδυαστούν, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι οι ανακαινίσεις κτιρίων πολιτιστικής κληρονομιάς θα πρέπει να πραγματοποιούνται πάντα σε συμμόρφωση με τους εθνικούς νόμους διατήρησης, τον Χάρτη της Βιέννης του 1964 για τη συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων και χώρων και την αρχική αρχιτεκτονική·

53. υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί πραγματική εξοικονόμηση ενέργειας μέσω επαλήθευσης από πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες και παρακολούθησης της ενεργειακής απόδοσης μετά την ανακαίνιση, καθώς κατά αυτό τον τρόπο θα εξασφαλιστούν ανακαινίσεις υψηλής ποιότητας, βελτιωμένες επενδυτικές ευκαιρίες και υψηλότερη οικονομική αποδοτικότητα ([28])·

54. καλεί τα κράτη μέλη να μεγιστοποιήσουν και να προωθήσουν την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την ανάκτηση υλικών, μεταξύ άλλων στις στρατηγικές τους για τις δημόσιες συμβάσεις και στα δημοσίως χρηματοδοτούμενα έργα κατασκευών και ανακαίνισης, για παράδειγμα, μέσω της επανεξέτασης των στόχων για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις (ΠΔΣ) ([29]) και μέσω του εξορθολογισμού των κριτηρίων ενεργειακής απόδοσης, των περιβαλλοντικών κριτηρίων και των κοινωνικών κριτηρίων για τις ανακαινίσεις κτιρίων και, παράλληλα, μέσω της εξασφάλισης ίσων όρων ανταγωνισμού στους δημόσιους διαγωνισμούς· υπενθυμίζει τη σημασία του εφοδιασμού με τοπικά δομικά υλικά, ώστε να διατηρούνται οι οικοδομικές παραδόσεις, να εξασφαλίζονται τα πλέον κατάλληλα υλικά για τις κλιματικές συνθήκες κάθε περιοχής καθώς και να μειώνονται οι εκπομπές και τα έξοδα μεταφοράς·

Πρότυπα, δεξιότητες και υγιεινά κτίρια

55. υπογραμμίζει τη σημασία των παράλληλων οφελών όσον αφορά τις απαιτήσεις ανακαίνισης σε σημεία ενεργοποίησης, καθώς οι εν λόγω απαιτήσεις όχι μόνο οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά αυξάνουν επίσης την αξία του ακινήτου και υποστηρίζουν την υπέρβαση εμποδίων όπως τα αποκλίνοντα κίνητρα· πιστεύει ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη ριζική ανακαίνιση, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής ριζικής ανακαίνισης, των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, ιδίως μέσω της ανάπτυξης ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης (ΕΠΕΑ), τα οποία είναι απαραίτητα για τις επενδύσεις στην καινοτομία και θα πρέπει να εφαρμόζονται οριζόντια και να βασίζονται στα υπάρχοντα εθνικά ενεργειακά σήματα· θεωρεί ότι τα συγκεκριμένα μέτρα ωφελούν τους ενοίκους και θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους πολίτες να βγουν από την ενεργειακή φτώχεια ([30])· παρατηρεί τα χαμηλά επίπεδα ριζικών ανακαινίσεων που αναμένεται να φτάσουν σε ποσοστό 0,2 %· προτείνει να εξεταστούν και να θεσπιστούν ελάχιστα ποσοστά ανακαίνισης, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι κλιματικής ουδετερότητας για το 2050·

56. υπογραμμίζει ότι τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που αυστηροποιούνται σταδιακά συμβάλλουν στην πρακτική υλοποίηση των μακροπρόθεσμων στρατηγικών ανακαίνισης, όταν σχεδιάζονται και εφαρμόζονται σταδιακά με ορθό τρόπο, και προσφέρουν επενδυτική ασφάλεια στην αγορά, ιδίως εάν συνοδεύονται από ανάπτυξη ικανοτήτων, παροχή προσαρμοσμένων συμβουλών, τεχνική βοήθεια και χρηματοδοτική στήριξη·

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας προϊόντων του τομέα των δομικών κατασκευών και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).

([28]) Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ό.π.

([29]) Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2008, με τίτλο «Οι δημόσιες συμβάσεις στην υπηρεσία του περιβάλλοντος» (COM(2008)0400).

([30]) Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (SWD(2016)0414).

57. ζητεί μια ισχυρότερη τεκμηριωμένη προσέγγιση η οποία, με τη χρήση αξιόπιστων και ενισχυμένων δεδομένων, θα επιτρέψει την εκτίμηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των οικονομικά αποδοτικών μέτρων με ακρίβεια, και, επομένως, θα ενθαρρύνει τη διαμόρφωση ίσων όρων ανταγωνισμού για «βέλτιστες πρακτικές» σε οικονομικά αποδοτικές λύσεις στην ΕΕ·

58. είναι πεπεισμένο ότι η θέσπιση διαβατηρίου ανακαίνισης κτιρίων, ώστε να ενισχύονται, να συντονίζονται και να παρακολουθούνται οι συνεχείς βελτιώσεις καθώς και το βάθος ανακαίνισης και η ενεργειακή απόδοση, ωφελεί τους ιδιοκτήτες κατοικιών, τους φορείς εκμετάλλευσης κτιρίων και τους ενοίκους, που θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στο διαβατήριο ανακαίνισης· τονίζει ότι το εν λόγω διαβατήριο ανακαίνισης θα πρέπει να είναι ένα κοινό εργαλείο της ΕΕ, προσαρμοσμένο στις εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που δημιουργεί η ανομοιογένεια του κτιριακού αποθέματος και να ευθυγραμμιστεί με την υφιστάμενη πιστοποίηση ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων·

59. τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενοποιηθούν οι πληροφορίες για τα κτίρια σε ένα ενιαίο ψηφιακό εργαλείο· θεωρεί ότι αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει το δυναμικό κυκλικότητας των υλικών, την αξιολόγηση των παραγόντων ποιότητας του αέρα εσωτερικών χώρων, μεταξύ άλλων από την άποψη της υγείας και της ασφάλειας, και αξιόπιστους δείκτες που βασίζονται στα υφιστάμενα περιβαλλοντικά εργαλεία και πρότυπα·

60. τονίζει τη σημασία και τις δυνατότητες που έχει το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης μετά την κρίση της COVID-19, για την κατάρτιση και τα επαγγελματικά προσόντα των εργαζομένων στους τομείς των κατασκευών και των ανακαινίσεων, καθώς και για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεκπαίδευση των εργαζομένων στις περιοχές που επηρεάζονται, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησης των εταιρειών με σκοπό τη μετάβαση σε μια ουδέτερη, από πλευράς ανθρακούχων εκπομπών, οικονομία·

61. τονίζει ότι τα έργα ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να έχουν πάντα ως αποτέλεσμα υγιεινά κτίρια, χωρίς μούχλα, λαμβανομένης υπόψη της ποιότητας του αέρα των εσωτερικών χώρων· τονίζει ότι η αναθεώρηση των προτύπων για την ποιότητα του αέρα, τις θερμικές συνθήκες και άλλες πτυχές της υγείας και της άνεσης που σχετίζονται με τους εσωτερικούς χώρους, περιλαμβανομένων του επαρκούς φυσικού φωτισμού και του μηχανικού αερισμού, συμβάλλει στην υγεία και την παραγωγικότητα των χρηστών των κτιρίων και βελτιώνει την εργασιακή ή τη μαθησιακή επίδοσή τους, εξασφαλίζει σημαντική εξοικονόμηση των παροχών πρόνοιας και, επομένως, μειώνει τις δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών και ωφελεί την οικονομία της ΕΕ και τους πολίτες της συνολικά·

62. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί επαρκές επίπεδο τεχνογνωσίας όσον αφορά τη συντήρηση και τη χρήση των κτιρίων από επαγγελματίες και ενοίκους κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής συμπεριφοράς, ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως τα οφέλη που συνδέονται με την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης·

63. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει πρωτοβουλία της ΕΕ για τις δεξιότητες και την ενημέρωση στον τομέα των ανακαινίσεων και των κατασκευών, η οποία θα συνυπολογίζει τη διάσταση του φύλου, προκειμένου να συνεργαστεί με συμφεροντούχους, με γνώμονα την επανεκπαίδευση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την ανάπτυξη ικανοτήτων, και με έμφαση στην απασχόληση, ιδίως για να προσελκύσει νέους να εργαστούν στον τομέα των ανακαινίσεων· υπογραμμίζει ότι η διασφάλιση της ποιότητας, της συμμόρφωσης και της ασφάλειας απαιτεί οι επαγγελματίες που συμμετέχουν στις φάσεις σχεδιασμού και κατασκευής/ανακαίνισης να διαθέτουν επαρκείς ικανότητες και δεξιότητες, και σε αυτούς περιλαμβάνονται ενδιάμεσοι όπως εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες ή ανάδοχοι· καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν εθνική στρατηγική για τη βελτίωση των δεξιοτήτων στον τομέα των κατασκευών, με έμφαση στην ενεργειακή απόδοση, τη βιωσιμότητα και την κυκλικότητα των υλικών, τις παθητικές τεχνικές και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων της αυτοκατανάλωσης και των ψηφιακών λύσεων, και να παράσχουν ειδική στήριξη στους εργαζόμενους σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις·

64. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τις δεξιότητες και την καινοτομία για ΟΠΑ μέσω του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, των στοχευμένων δράσεων Marie Skłodowska-Curie και του προγράμματος Erasmus+, και να δημιουργήσει μια αποστολή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την ανακαίνιση κοινοτήτων και γειτονιών, ενώ παράλληλα καλεί τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (ΕΑCEA) να προωθήσει και να υλοποιήσει μια στρατηγική συμμαχία δεξιοτήτων για τον τομέα των κατασκευών με στόχο τον σχεδιασμό και την παροχή κοινού περιεχομένου κατάρτισης για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων ελλείψεων δεξιοτήτων· καλεί επίσης τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς να χρησιμοποιήσουν το πιλοτικό πρόγραμμα εγγυήσεων για την απόκτηση δεξιοτήτων και την εκπαίδευση (Skills & Education Guarantee Pilot) και παρόμοια προγράμματα για την κατάρτιση, την αναβάθμιση δεξιοτήτων και την εκπαίδευση στον τομέα των ανακαινίσεων·

65. καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύσει έως το 2022 εις βάθος εκτιμήσεις επιπτώσεων των τυπολογιών κτιρίων, ενοίκων και ιδιοκτητών, και να αναπτύξει ένα νομοθετικό πλαίσιο για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης (ΕΠΕΑ) για τα υφιστάμενα κτίρια τα οποία θα αυστηροποιούνται σταδιακά με την πάροδο του χρόνου, σύμφωνα με τον στόχο για το 2050· υπογραμμίζει ότι τα εν λόγω πρότυπα θα βοηθήσουν να εφαρμοστεί στην πράξη η πορεία προς ένα κτιριακό απόθεμα με υψηλή ενεργειακή απόδοση και χωρίς ανθρακούχες εκπομπές έως το 2050 το αργότερο, και μπορούν να προσφέρουν προβολή και ασφάλεια στην αγορά όσον αφορά τον μετασχηματισμό του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος· τονίζει ότι οι ΕΠΕΑ θα πρέπει να συνοδευτούν από μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων πολιτικής, που θα περιλαμβάνει τουλάχιστον την παροχή πληροφοριών και εξατομικευμένων συμβουλών στους πολίτες, καθώς και κατάλληλη χρηματοδοτική στήριξη·

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

66. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ταχεία ψηφιακά διαβατήρια ανακαίνισης κτιρίων, έως το 2025, τα οποία θα περιλαμβάνουν ένα τμήμα που θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στους εσωτερικούς χώρους και τα υγιεινά κτίρια·

67. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ένα «εργαλείο υπολογισμού για το κλίμα της ΕΕ» (ECC) στο πλαίσιο του «κύματος ανακαινίσεων», το οποίο θα εξασφαλίζει μια εύκολα κατανοητή επισήμανση ακριβείας για τα δομικά υλικά, προϊόντα και υπηρεσίες που σχετίζονται με την ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ με ορίζοντα το 2050· τονίζει ότι το ECC θα πρέπει να εξασφαλίζει ίσους όρους ανταγωνισμού για τους βασικούς παράγοντες που αποτελούν μέρος ή σχετίζονται με το αποτύπωμα αερίων του θερμοκηπίου των ΟΠΑ εντός του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ και ότι η εν λόγω «ολιστική προσέγγιση» θα διαμορφώσει τις συνθήκες για θετικές επιδράσεις στη συμπεριφορά των πολιτών, των κλάδων και των ΜΜΕ της ΕΕ· τονίζει ότι η έννοια αυτή πρέπει να βασίζεται στις αρχές της κυκλικής οικονομίας και της οικονομίας κύκλου ζωής, προκειμένου να προωθείται η ζήτηση για αγαθά φιλικά προς το κλίμα «που κατασκευάζονται στην Ευρώπη», και να ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα του κατασκευαστικού τομέα της ΕΕ· προτείνει στην Επιτροπή να χρησιμοποιεί ήδη γνωστές επιστημονικές μεθόδους κατά την εκτίμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, αντλώντας παραδείγματος χάριν έμπνευση από το «περιβαλλοντικό αποτύπωμα προϊόντος»·

68. ζητεί, στο πλαίσιο της επερχόμενης αναθεώρησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, να συμπεριληφθεί ένα αυξημένο επίπεδο φιλοδοξίας στα άρθρα 3, 5 και 18 και, κατά την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, να αναπτυχθεί μια νέα προσέγγιση για τον καθορισμό κτιριακών προτύπων που συνάδουν με τους στόχους της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα·

69. καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τον αντίκτυπο των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σε όλα τα κράτη μέλη και να ενισχύσει τις υφιστάμενες διατάξεις· επισημαίνει ότι η αξιοπιστία, η συνοχή και η συγκρισιμότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης ανά την ΕΕ θα πρέπει να βελτιωθούν, έτσι ώστε τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης να καταστούν αξιόπιστο εργαλείο της αγοράς για την αξιολόγηση της απόδοσης και της ποιότητας των κτιρίων, ιδίως για τον χρηματοοικονομικό τομέα·

Ψηφιοποίηση και αξιόπιστα δεδομένα

70. θεωρεί την ψηφιοποίηση καταλύτη για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στο ενεργειακό σύστημα μέσω της αποκεντρωμένης παραγωγής, της αποθήκευσης, της ευελιξίας, και της ολοκλήρωσης και σύζευξης του τομέα· υπογραμμίζει τον ρόλο της ψηφιοποίησης και των δεδομένων στην επίσπευση του σχεδιασμού, της υλοποίησης, του ελέγχου και της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων των σχεδίων ανακαίνισης, καθώς και για τον αποδοτικότερο σχεδιασμό και την αποδοτικότερη διαχείριση της ενέργειας·

71. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την αξιοπιστία και την έλλειψη δεδομένων σχετικά με τα κτίρια και να λάβει υπόψη το πώς η περαιτέρω χρήση της ψηφιοποίησης μπορεί να συμβάλει θετικά, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια ισχυρή, τεκμηριωμένη προσέγγιση κατά τη θέσπιση πολιτικών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και τις ανακαινίσεις· αναγνωρίζει την ανάγκη να ψηφιοποιηθούν οι εθνικές βάσεις δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, και να είναι διαθέσιμα τα δεδομένα για τα κτίρια και άλλες πληροφορίες κατασκευής κατά την υποβολή αίτησης για ψηφιακό διαβατήριο κτιρίου και άλλες εφαρμογές έξυπνου κτιρίου·

72. θεωρεί ότι το «διαδίκτυο των πραγμάτων» αποτελεί μέσο μέτρησης του πραγματικού αντίκτυπου της καινοτομίας στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και καταλύτη οικονομικά αποδοτικών στρατηγικών ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας· επισημαίνει τον δυνητικό ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει η ενσωματωμένη τεχνητή νοημοσύνη στην ανάλυση δεδομένων και στην παρακολούθηση, τη διαχείριση και την προσαρμογή της ενεργειακής κατανάλωσης στα κτίρια·

73. θεωρεί ότι η ψηφιοποίηση των κτιρίων και των κατασκευαστικών τεχνολογιών αποτελεί βασικό παράγοντα αύξησης της ενεργειακής απόδοσης· καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους τοπικούς, περιφερειακούς, εθνικούς και ευρωπαϊκούς παράγοντες να αναλάβουν προδραστικό ρόλο στην προώθηση της ψηφιοποίησης·

74. επισημαίνει τα οφέλη των δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας για τις υποδομές επικοινωνιών όσον αφορά την προώθηση των έξυπνων κατοικιών, οι οποίες νοούνται ως κατοικίες που είναι ενσωματωμένες σε ένα ευρύτερο ψηφιακό οικοσύστημα ενέργειας το οποίο δίνει τη δυνατότητα στα κτίρια να απολαμβάνουν και να παρέχουν έξυπνες λειτουργίες, επιτρέπει την ενσωμάτωση της ενέργειας και εξοικονομήσεις σε διάφορους τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων της απόκρισης από την πλευρά της ζήτησης και της βελτιστοποίησης της χρήσης ενέργειας εντός του κτιρίου όπως οι έξυπνες συσκευές, οι οικιακές συσκευές αυτοματισμού, οι ηλεκτρικές αντλίες θερμότητας, η αποθήκευση σε συσσωρευτές, τα σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και οι έξυπνοι μετρητές μεταξύ άλλων ψηφιακών τεχνολογιών· επικροτεί τον στόχο της αναθεωρημένης ΟΕΑΚ για την περαιτέρω προώθηση των τεχνολογιών έξυπνων κτιρίων, μέσω του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας (SRI) ως υποστηρικτικού εργαλείου για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων και την ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών και των ενοίκων τους όσον αφορά την αξία των συστημάτων αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, οι εφαρμογές των οποίων δυνάμει των άρθρων 14 και 15 θα πρέπει να διευρυνθούν, για τη συνολική απόδοση των κτιρίων·

75. επισημαίνει τη σημασία των έξυπνων δικτύων ως καταλυτών για την αποδοτική ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, και ενθαρρύνει την αναζήτηση νέων ευκαιριών μέσω διεπαφών με τους διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς και τους διαχειριστές των συστημάτων διανομής με στόχο καλύτερη ενεργειακή απόδοση και καλύτερες υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας· τονίζει ότι τα έξυπνα κτίρια που είναι συνδεδεμένα με νανοδίκτυα ή πολύ μικρά δίκτυα μπορούν να εξασφαλίσουν τη βελτίωση της σταθερότητας της παροχής ηλεκτρικής ενέργεια και της διαθεσιμότητας συστημάτων θέρμανσης/ψύξης·

76. υπογραμμίζει ότι τα δικαιώματα στέγασης και τα δικαιώματα των καταναλωτών απαιτούν κοινωνικές διασφαλίσεις, προστασία των δεδομένων, σεβασμό της ιδιωτικότητας και συναίνεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του γενικού κανονισμού για την προστασία των δεδομένων (ΓΚΠΔ)· τονίζει ότι οι ψηφιακές λύσεις που παρέχονται κατά τη διάρκεια ανακαινίσεων θα πρέπει να είναι διαισθητικές, απλές και διαλειτουργικές, ενώ η εγκατάστασή τους θα πρέπει να συνοδεύεται από την απαραίτητη κατάρτιση, ενημέρωση και υποστήριξη των ενοίκων· υπογραμμίζει εν προκειμένω τις δυνατότητες των μη παρεμβατικών ψηφιακών τεχνολογιών·

77. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την ανάγκη επανεξέτασης των απαιτήσεων της ΟΕΑΚ για την υποδομή φόρτισης· τονίζει ότι η έξυπνη υποδομή φόρτισης αποτελεί προϋπόθεση για την αύξηση της καθαρής ηλεκτρο-κινητικότητας·

Κύμα ανακαινίσεων

78. θεωρεί ότι το κύμα ανακαινίσεων αποτελεί ευκαιρία για να επιτευχθεί ένα ενεργειακώς αποδοτικό και κλιματικά ουδέτερο κτιριακό απόθεμα έως το 2050, μέσω σχεδίου δράσης για ΟΠΑ που θα εστιάζουν στις κοινότητες, και δη στα άτομα σε κατάσταση ενεργειακής φτώχειας, και για να οικοδομηθούν υγιεινά, αξιοπρεπή, οικονομικά προσιτά και ενεργειακώς αποδοτικά κτίρια όπου θα μπορούν οι άνθρωποι να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τον στόχο μηδενικών καθαρών εκπομπών για το 2050, που μπορεί να υλοποιηθεί σε πλήρη συνέργεια με τη νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη, τη στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη, τη στρατηγική για την κυκλική οικονομία, τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης και τα μέσα ανάκαμψης, καθώς και τις στρατηγικές για την προσαρμογή της Ευρώπης στην ψηφιακή εποχή·

79. είναι πεπεισμένο ότι το κύμα ανακαινίσεων μπορεί να μετριάσει τον αντίκτυπο της κρίσης COVID-19, με την τόνωση των εθνικών και τοπικών οικονομιών, για παράδειγμα, με την προώθηση ποιοτικών και ουσιαστικών θέσεων εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα και στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και με την υποστήριξη των εργαζομένων σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και, εντέλει, με την ενεργοποίηση πολλαπλών ευκαιριών και διαφόρων οφελών που μπορούν να επιτευχθούν μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του ευρωπαϊκού κτιριακού αποθέματος, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών και περιβαλλοντικών παράλληλων οφελών· τονίζει ότι το κύμα ανακαινίσεων μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη βιώσιμη ανάκαμψη και να αποτελέσει κεντρική συνιστώσα των σχεδίων ανάκαμψης μετά την πανδημία COVID-19· τονίζει, επομένως, ότι η Επιτροπή δεν θα πρέπει να καθυστερήσει τη συγκεκριμένη πρόταση και θα πρέπει να αναλάβει να παράσχει μια επισκόπηση όλων των διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης·

80. απαιτεί τη φιλόδοξη εφαρμογή της δέσμης μέτρων για την καθαρή ενέργεια· υπογραμμίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) στη μεγιστοποίηση των ευκαιριών στον κατασκευαστικό τομέα· επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης, καθώς και όλων των άλλων διατάξεων, και καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την επιβολή των μέτρων που περιλαμβάνονται στην αναθεωρημένη ΟΕΑΚ

81. καλεί την Επιτροπή να καταστήσει την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση κεντρική αρχή της διαδικασίας ανακαίνισης του κτιριακού αποθέματος της ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης·

82. επικροτεί τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης (ΜΣΑ) των κρατών μελών όσον αφορά τον καθορισμό οροσήμων για το 2030 και το 2040 με γνώμονα την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας· εκφράζει τον προβληματισμό του για τις σημαντικές καθυστερήσεις εκ μέρους πολλών κρατών μελών όσον αφορά την υποβολή των οικείων μακροπρόθεσμων στρατηγικών ανακαίνισης· καλεί αυτά τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την ευκαιρία για να συμμορφωθούν με τις νομικές υποχρεώσεις τους σύμφωνα με την ΟΕΑΚ και να υποβάλουν τις ΜΣΑ που έχουν καθυστερήσει· ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν καινοτόμες πολιτικές για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών σε προγράμματα ενεργειακής απόδοσης· θεωρεί ότι οι ΜΣΑ θα πρέπει να αναγνωριστούν ως βασικό μέσο για τον σχεδιασμό, τη μέτρηση της προόδου και την επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης·

83. επισημαίνει ότι ένα κτιριακό απόθεμα με υψηλή ενεργειακή απόδοση και χωρίς ανθρακούχες εκπομπές θα επιτευχθεί μέσω της σημαντικής μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας χάρη στην εφαρμογή ισχυρών και ευνοϊκών πολιτικών ενεργειακής απόδοσης, παράλληλα με την κάλυψη των υπολειπόμενων αναγκών με ανανεώσιμη ενέργεια· υπογραμμίζει ότι οι ανακαινίσεις κτιρίων θα πρέπει να ενσωματώνονται σε ευρύτερες προσπάθειες για την απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από τις ανθρακούχες εκπομπές και να συνοδεύονται από επενδύσεις, για παράδειγμα σε αποδοτικά δίκτυα τηλεθέρμανσης και αντλίες θερμότητας, μέσω

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 2020

της υιοθέτησης μιας προσέγγισης σε επίπεδο συστήματος/δημοτικού διαμερίσματος που ενσωματώνει όλα τα πιθανά μέτρα ενεργειακής απόδοσης, όπως την ανάκτηση της πλεονάζουσας θερμότητας· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να καθοριστούν συγκεκριμένες δράσεις για την υλοποίηση των προσδιορισμένων δυνατοτήτων συμπαραγωγής και τηλεθέρμανσης υψηλής απόδοσης· υπογραμμίζει ότι αυτή η συστημική προσέγγιση είναι αναγκαία για να επιτευχθεί η μετάβαση σε μια ιδιαιτέρως ενεργειακά αποδοτική οικονομία που θα βασίζεται πλήρως στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να εξασφαλιστεί η ευθυγράμμιση με τον στόχο περιορισμού της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε λιγότερο από 1,5 °C·

84. επικροτεί την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προώθηση των ανακαινίσεων σε σχολεία, νοσοκομεία και κατοικίες για όσους έχουν ανάγκη, ιδίως στο δημόσιο κτιριακό απόθεμα, το οποίο συχνά βρίσκεται στη χειρότερη κατάσταση· επισημαίνει, ωστόσο, ότι συνιστά πρόκληση η αντιμετώπιση του μεγάλου αποθέματος οικιστικών κτιρίων, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 75 % των δομημένων επιφανειών στην ΕΕ·

85. συμφωνεί με την ανάλυση ότι οι ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια προσφέρουν πολλά οφέλη, όπως καλύτερη εκμάθηση, ταχύτερη ανάρρωση και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας· επισημαίνει τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα των εσωτερικών και των εξωτερικών χώρων, τη μείωση των εκπομπών, την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη βελτίωση της θερμικής άνεσης, καθώς και τη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές· ζητεί τη συστηματική συμπερίληψη αυτών των οφελών στα ΟΠΑ·

86. καλεί τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν διατομεακές, ειδικές ανά χώρα και εξατομικευμένες επικοινωνιακές εκστρατείες σχετικά με τις πολλαπλές ευκαιρίες και τα διάφορα οφέλη που προκύπτουν από τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος, καθώς και να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες μονοαπευθυντικές υπηρεσίες και ευκαιρίες χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων σε επίπεδο ΕΕ·

87. καλεί την Επιτροπή να κατοχυρώσει τα μέτρα του κύματος ανακαινίσεων στη νέα και αναθεωρημένη ενωσιακή νομοθεσία, και να επανεξετάσει τους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια με ορίζοντα το 2030, με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας, ώστε να καταστούν δυνατές συνέργειες μεταξύ διαφορετικών νομοθετικών πράξεων και να τεθούν σε πορεία επίτευξης της κλιματικής ουδετερότητας, και παράλληλα να διασφαλίσει ότι τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, περιλαμβανομένης της ανακαίνισης των κτιρίων, θα ενσωματωθούν ως βασική πολιτική, ώστε να καλυφθεί το κενό στους στόχους με ορίζοντα το 2030· υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαία η χρηματοδοτική στήριξη για να εξασφαλιστεί η οικονομική προσιτότητα των κατοικιών τόσο για τους ιδιοκτήτες όσο και για τους ενοικιαστές·

88. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης (ΜΣΑ) και να εκδώσει συστάσεις για τα κράτη μέλη, που θα επισημαίνουν τόσο τα υφιστάμενα κενά όσο και τις βέλτιστες πρακτικές· καλεί τα κράτη μέλη να παρακολουθούν την υλοποίηση και να αναθεωρούν τις οικείες ΜΣΑ ανά πενταετία, σύμφωνα με τον κύκλο απολογισμού της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCC) και την αρχιτεκτονική κλιμάκωσης που αυτή προβλέπει, ώστε να εξασφαλιστεί η επίτευξη του στόχου για ένα ιδιαιτέρως ενεργειακά αποδοτικό και κλιματικά ουδέτερο κτιριακό απόθεμα έως το 2050· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τις ΜΣΑ ως εργαλείο παροχής οικονομικών κινήτρων και δημιουργίας μιας πορείας ανάκαμψης και ζητεί να οριστικοποιηθούν με φιλόδοξο, λεπτομερή και επείγοντα τρόπο· καλεί τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμα, να υποβάλουν επειγόντως τις οικείες ΜΣΑ·

89. ζητεί να καλύπτουν οι δέσμες μέτρων ανάκαμψης τους τομείς των κατασκευών και των ανακαινίσεων, ιδίως τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις· ζητεί, στο πλαίσιο του σχεδίου για την τόνωση της οικονομίας, να δοθεί προτεραιότητα σε επενδύσεις για την ανακαίνιση κτιρίων με σκοπό την επίτευξη ενός ιδιαιτέρως ενεργειακά αποδοτικού κτιριακού αποθέματος που θα βασίζεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

o

o o

90. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα σε όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στα κράτη μέλη.